

Číslo: 8032/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 06. 11. 2023 do 07. 11. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Waldorfská škôlka Studnička/zariadenie pre deti veku 3-6, Polárna 1, Košice	
Zriaďovateľ	Spoločnosť priateľov slobodnej výchovy a vzdelávania „Krídla“

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Katarína Pojezdalová, vedúca zariadenia predprimárneho vzdelávania

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 8032/2023-2024 zo dňa 02. 11. 2023
inšpekciu vykonala:

PaedDr. Iveta Feketeová, školská inšpektorka – ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v zariadeniach predprimárneho vzdelávania

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Povinné predprimárne vzdelávanie (PPV) v kontrolovanom zariadení predprimárneho vzdelávania (ZPV) plnilo 21 detí, z nich 8 nedosiahlo školskú spôsobilosť a pokračovalo v plnení PPV. ZPV vzdelávalo 1 dieťa cudzincov, deti s diagnostikovanými špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami neevidovalo. S ohľadom na edukačné potreby jednotlivcov poskytovalo PPV 2 deťom najmenej v rozsahu 4 hodiny denne a 19 celodenné vzdelávanie. Výchovno-vzdelávaciu činnosť všetkých detí plniacich PPV zaradených v triede spolu s deťmi mladšej vekovej kategórie uskutočňovali 3 osoby spĺňajúce kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 VÝCHOVNO-VZDELÁVACIA ČINNOSTI DETÍ V PPV

Učenie sa detí

Učiteľky počas hospitovaného dopoludňajšieho výučbového bloku a odpočinku postupovali podľa deklarovanej sledu denných činností, väčšinu z nich uskutočňovali vo vzájomnej súčinnosti (2 resp. 3). V každej z činností akceptovali edukačné potreby detí, zohľadňovali ich momentálne dispozície (vrátane potreby spánku) a záujmy vyváženým striedaním dynamických a statických aktivít, zadávaním rozdielnych úloh vyplývajúcich z ich obsahu i zámerov viacerých vzdelávacích oblastí. Deťom poskytovali dostatok času na riešenie úloh vo verbálnej a praktickej rovine i plynulú spätnú väzbu smerujúcu k posilňovaniu ich vôle

pri dokončovaní zadaní. Viaceré deti spontánne a niekedy aj na výzvu učiteliek korigovali slovné aj názorne činnosť svojich rovesníkov. Ich zjavnej angažovanosti najmä v aktivitách umeleckého, pracovného, pohybového i kognitívneho charakteru napomáhala priaznivá atmosféra i podnetné učebné prostredie, na ktorého tvorbe mnohé deti iniciatívne participovali. Pozitívnym atribútom sledovaných činností bolo premyslené využívanie pomôcok volených s ohľadom na priebežne ozrejmované zámery edukácie. Malo to priaznivý dopad na aktivizáciu zmyslového vnímania a myšlienkových procesov u mnohých detí. Tie zakaždým so zvedavosťou a činorodo nadobúdali poznatky a praktické zručnosti v hrách aj prostredníctvom zážitkového/skúsenostného učenia. Vedeli ich následne uplatniť v rozmanitých učebných situáciách, preukazovali pritom schopnosť riešiť problémy spoločenského i prírodovedného charakteru, tvorivo a kriticky myslieť. Orientovali sa v časových vzťahoch dňa, opisovali znaky jesene a prvky počasia v prepojení s príslušným odievaním i činnosťami v záhrade (klíčenie a rast rastlín, zber zeleniny a jej, uskladňovanie, kompostovanie), čo poukazovalo na značné prírodovedné spôsobilosti. Viaceré samostatne kategorizovali druhy ovocia a zeleniny, poznali ich význam pre zdravie človeka. Preukazovali muzikálnosť (vokálne čistý prednes piesní, rytmický pohyb) podporovanú častým spevom učiteliek využívaným na opis realizovaných činností či ich zmenu. Elementárnu matematickú gramotnosť uplatnili deti pri určovaní počtu predmetov počítaním vzostupne, ich rozlišovaní podľa stanovených kritérií (veľkosť, dĺžka, druh). Zaujímali sa o nové informácie spojené s fyzikálnymi zákonitostami prírody, dokázali ich prepojiť s vlastnými skúsenosťami, interpretovať a využiť podľa požiadaviek pri plnení úloh. Originalitu a fantáziu preukázali viaceré v rolových hrách, vo výtvarných prácach a pri verbalizovaní ich obsahu či zážitkov evokovaných činnosťami v domácom prostredí aj športovými aktivitami. Komunikačný prejav detí vo verbálnej i neverbálnej rovine bol zmysluplný, zodpovedal vzniknutým sociálnym situáciám a vzťahom. Takmer všetky bezprostredne nadväzovali komunikáciu s dospelými aj rovesníkmi, vecne odpovedali na kladené otázky a vedeli rozvíjať dialóg k zadanej téme. Aktívne vyjadrovali ucelené myšlienky celou vetou s využitím všetkých slovných druhov, gramaticky správne a zrozumiteľne, vynímajúc jednotlivcov s chybami výslovnosti hlások. Všetci komunikovali spisovnou podobou slovenského jazyka (dieťa cudzincov nebolo prítomné) a dodržiavali komunikačné konvencie podľa štandardného vzoru učiteliek. Zapájali sa do prednesu im známych riekaniek, čo napomáhalo pochopeniu rytmickej stránky reči. Chápali dôležitosť jej písanej formy a uvedomovali si smer písma pri individuálnom čítaní kníh, s ktorými správne manipulovali. Deti poznali a v praktických činnostiach dodržiavali adekvátne techniky. Uplatňovali osvojené elementárne pracovné zručnosti pri zaobchádzaní s hrovým a spotrebným materiálom, záhradným náradím i upratovacími pomôckami. Zachovávali pritom aj vo výtvarných (modelovanie s voskom, kreslenie) či pracovných činnostiach (krájanie ovocia, miesenie cesta) požadované postupy a úkony podporené názornou ukážkou. Aktívne sa podieľali na udržiavaní poriadku vo všetkých priestoroch zariadenia. Mali osvojené sebaobslužné činnosti súvisiace s hygienou a úpravou vlastného zovňajšku, kultúrne stolovali a správne manipulovali s lyžicou, ostatné súčasti príboru im neboli poskytované. Počas kreslenia na formát papiera A3 všetky deti preukázali vizuálno-motorickú koordináciu. Zachovávali vzpriamenú polohu sedenia pri stole s primeranou vzdialenosťou očí od podložky, dominantnou uvoľnenou rukou správne manipulovali s hrubým pastelom a vytvárali ním primeraný tlak na plochu, čo bolo podporené účinným prstovým cvičením. Činnosti cielene orientované na zaznamenávanie grafických znakov neboli v hospitovanom procese pozorované. V mnohých priebežne zaradených pohybových aktivitách deti preukazovali osvojené spôsobilosti. V udávanom rytme sprievodných piesní v spojení s obmenami pohybov horných a dolných končatín zvládali techniku vykonávania základných lokomočných pohybov

(chôdza, beh) vo viazanom i voľnom útvare (kruh, zástup). Podľa učiteľkinho kinetického vzoru zaujímali telovýchovné polohy a postoje, imitovali cvičebné úkony zaradené s ohľadom na ich pohybovú vyspelosť. Ak ich jednotlivci nevykonávali korektne boli vždy formou opakovaného názorného príkladu učiteľiek smerované k náprave. Všetky deti sa počas chodenia i behania v rozptyle či skákania orientovali v priestore a bezpečne sa vyhýbali prekážkam. Využívali osvojené zručnosti pri rozmanitom pohybovaní sa na telovýchovnom náradí v triede aj v exteriéri. Počas všetkých aktivít deti dodržiavali pravidlá vzájomného spolužitia. Kopírovali empatické správanie učiteľiek a ich pozitívny akceptujúci prístup k nim, ktorý bol pozorovaný v konaní mnohých vo voľnej hre i smerom k ostatným dospelým v bežných vzťahových situáciách. Deti zvládali dohodnuté sociálne role, mnohé si navzájom radili, korigovali priebeh hry i s odôvodňovaním svojich rozhodnutí, iniciatívne participovali na plnení spoločných praktických činností. Viaceré vyjadrovali vlastné názory, postoje a emócie vyvolané aktuálne prežívanou situáciou či zážitkami z domu. U niektorých detí bola pozorovaná mimovoľná sebareflexia k vlastnej činnosti. Ich vedenie k hodnoteniu či sebahodnoteniu, uplatnenie bezprostredného sumárneho hodnotenia dosiahnutia zámerov edukácie i podpora rozvoja digitálnych spôsobilostí prostredníctvom digitálnych technológií s ohľadom na profiláciu zariadenia neboli zaznamenané.

1.2.2 PODMIENKY ZABEZPEČUJÚCE PPV

Program povinného predprimárneho vzdelávania „Kridla“ bol koncipovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). V jeho obsahu boli implementované princípy a ciele výchovy a vzdelávania určené školským zákonom v prepojení na zámery a pravidlá prirodzenej edukácie detí v prvom sedemročí ich života deklarované waldorfskou pedagogikou. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí príslušného ŠVP rozšírené o vzdelávaciu ponuku kolobehu roka spojeného s rytmickým striedaním ročných období a tradičných sviatkov. Vzhľadom k tomu boli špecifikované stratégie výchovno-vzdelávacích činností. Súčasťou učebných osnov boli východiská plánovania edukácie založené na rešpektovaní aktuálnej rozvojovej úrovne a potrieb detí i filozofie waldorfskej školy.

Interiér zariadenia sídliaceho v prenajatých školských priestoroch bol usporiadaný a funkčne členený pre potreby edukácie detí v PPV. Trieda, rozdelená na pracovnú, odpočinkovú a hrovú časť, bola vybavená tematickým nábytkom z prírodných materiálov (drevo, textílie) evokujúc domáce prostredie. Umožňovala sebarealizáciu detí podľa ich záujmov v individuálnej činnosti i spoločných hrách, aktivizáciu pri tvorbe učebného prostredia i zámerne učenie sa v bezpečnom prostredí. Po rozložení ležadiel bola trieda využívaná na odpočinok detí. Ich stravovanie bolo zabezpečené v účelovo vybavenej jedálni. Oplotený exteriér disponoval pieskoviskom, tematickými zákutiami pre spontánne hry detí, spevnenou plochou a detským ihriskom s hrovými atrakciami na podporu ich pohybovej gramotnosti, záhradkou stimulujúcou rozvoj najmä prírodovednej gramotnosti a osvojovanie pracovných zručností.

Materiálno-technické vybavenie bolo prispôbené profilácii zariadenia, umožňovalo dosahovanie deklarovaných zámerov a v súlade s nimi i plnenie obsahu vzdelávacích oblastí ŠVP. K hrám mali deti voľne prístupné reálne predmety využívané pri bežných domácich prácach, prírodné materiály a hračky, mnohé vytvárané vlastnou kreatívnou činnosťou. Spektrum učebných pomôcok k spoločenským aj prírodovedným témam podporovalo ich variabilné využitie pri poznávacích, umeleckých aj pracovných činnostiach založených na zážitkovom/skúsenostnom učení a experimentovaní. Intelektovému potenciálu a záujmom detí zodpovedali tituly krásnej i náučnej literatúry, ktorá bola dostupná len v knižnej podobe.

Kontrolou predloženej dokumentácie bolo zistené, že ZPV viedlo všetku dokumentáciu o PPV i o deťoch pokračujúcich v plnení PPV určenú platným právnym predpisom. Sled denných činností označený ako rytmus dňa reflektoval na podmienky ZPV, bol zostavený s akceptovaním edukačných potrieb detí v PPV aj s ohľadom na poskytovaný časový rozsah vzdelávania.

Vedúca zariadenia v rozhovore uviedla, že v záujme zdokonaľovania profesijných kompetencií sa s učiteľkami venovali získavaniu spôsobilostí vedenia edukácie vo waldorfských škôlkach (2 učiteľky absolvovali príslušné vzdelávanie), inováciám metód a foriem výchovno-vzdelávacej činnosti, edukácii detí v PPV, systému podporných opatrení a inklúzii v školách. Podľa jej vyjadrenia i predložených písomných záznamov monitorovali učenie sa detí, priebežne i v určených cykloch diskutovali o jeho stave a dosahovaných výsledkoch detí využívajúc aj ich portfólia. V neformálnom rozhovore vedúca zariadenia uviedla, že na základe zistení z jej nezámerneho pozorovania edukácie i stavu rozvoja elementárnych spôsobilostí detí po konzultáciách s učiteľkami prijímali odporúčania k možnostiam plnenia obsahu vzdelávania i odbornému riadeniu učebného procesu, čo malo priaznivý dopad na jeho zlepšovanie. Komunikovali aktuálne pedagogické problémy a postupy ich riešenia v komparácii so závermi cielene uskutočňovaných konzultácií so zákonnými zástupcami. V zmysle určených kritérií realizovali cyklické pedagogické diagnostikovanie detí a skrining rozvoja tých, ktoré pokračovali v plnení PPV s následným prijímaním opatrení.

1.3 INÉ ZISTENIA

Neboli zaznamenané.

2 ZÁVERY

V priaznivej učebnej atmosfére realizovaný edukačný proces učiteľky korigovali vo vzájomnej súčinnosti. Vytvárali vhodné podmienky pre realizáciu učebného obsahu v dynamických i statických činnostiach a inkluzívne vzdelávanie všetkých detí v PPV. Tie v hrách, cez zážitkové/skúsenostné učenie iniciatívne nadobúdali poznatky o bežnom živote a prírode, vedeli ich prepojiť s informáciami získanými z priameho pozorovania i vlastnými skúsenosťami. Mnohé z nich aplikovali pri plnení praktických zadaní a tvorivom riešení problémových úloh. Ich činorodosť bola podporovaná podnetným učebným prostredím tvoreným aj za ich účasti, premysleným využívaním učebných pomôcok a plynulou spätnou väzbou motivujúcou k dokončeniu zadaní. Pri manipulácii s hrovým materiálom a účelovo volenými pomôckami deti zachovávali určené postupy a techniky, disponovali užívateľskými zručnosťami súvisiacimi so sebaobsluhou, kompletný príbor počas stravovania nemali poskytovaný. Komunikovali aktívne a vecne, uplatňovali spisovnú podobu štátneho jazyka a dodržiavali v rozhovoroch komunikačné konvencie. Bezprostredne interpretovali prežívaním evokované vlastné názory, pocity, emócie, sporadicky mimovoľne hodnotiace súdy k výsledkom svojej činnosti. Predčitateľskú gramotnosť deti preukazovali pri porozumení hovoreného slova aj čítaného textu i v hrách so slovom. Zachovávali zodpovedajúce techniky vo výtvarných činnostiach a preukazovali pritom vizuálno-motorickú koordináciu. Ovládali základné lokomócie, aplikovali osvojené pohybové schopnosti a zručnosti rôznym spôsobom v interiérových aj exteriérových aktivitách, zvlášť v pohybových hrách podporených spevom detských piesní s pozitívnym dopadom na ich muzikalitu. V hrách a vzťahových interakciách preukazovali sociálnu a personálnu gramotnosť, výrazne schopnosť vzájomnej akceptácie a kooperácie. Vzhľadom na preferovanie princípov waldorfskej pedagogiky priame záverečné hodnotenie dosiahnutia zámerov edukácie a podporovanie detí k hodnoteniu či sebahodnoteniu nebolo zaznamenané.

Edukácia detí, ktoré plnili PPV bola uskutočňovaná podľa programu PPV spracovaného v súlade s ŠVP s implementovaním princípov výchovy a vzdelávania určených školským zákonom v kontinuite s filozofiou waldorfskej pedagogiky. Výchovno-vzdelávaciu činnosť detí v PPV im podľa ich individuálnych edukačných potrieb v rozsahu najmenej 4 hodiny denne alebo ako celodenné vzdelávanie poskytovali 3 osoby spĺňajúce kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy. Zariadenie sídliace v školskej budove disponovalo účelovo usporiadanými priestormi pre edukáciu detí v PPV, umožňovalo ich aktívnu seberealizáciu v interiéri aj exteriéri. Podnetné materiálo-technické vybavenie priestorov v súlade s profiláciou zariadenia i potrebami detí v PPV vytváralo predpoklady pre účinné plnenie stanoveného obsahu programu PPV.

SILNÉ STRÁNKY

- učenie sa detí prostredníctvom hry a aktívneho praktického poznávania podporené nenásilným kontinuálnym usmerňovaním učiteliek s rovnakým prístupom k deťom a záujmom o momentálne potreby každého z nich.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- nezaznamenané.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zabezpečiť podmienky pre používanie kompletného príboru počas stravovania detí a podporovať rozvoj ich správnych manipulačných zručností.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Program PPV „Kridla“;
2. triedna kniha;
3. osobný spis dieťaťa;
4. oznámenie o prijatí dieťaťa na PPV a o pokračovaní v plnení PPV;
5. dokumentácia detí pokračujúcich v plnení PPV;
6. pedagogická diagnostika detí;
7. rytmus dňa (sled denných činností);
8. záznamy o dosahovaných výsledkoch detí v edukácii;
9. doklady o vzdelaní osôb zabezpečujúcich PPV detí a absolvovaní vzdelania waldorfskej pedagogiky.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Iveta Feketeová

Dňa: 16. 11. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Iveta Feketeová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Katarína Pojezdalová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 22. 11. 2023 v Košiciach:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Iveta Feketeová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Katarína Pojezdalová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Katarína Pojezdalová, vedúca ZPV

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Iveta Feketeová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti